

CZŁOWIEK
W ŚWIECIE
WSPÓŁCZESNYM

JANUSZ
KORZENIOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

**Program nauczania do wiedzy o społeczeństwie dla liceum
ogólnokształcącego i technikum**

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład
zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie
kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza
Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Marta Milewska

Recenzja merytoryczna – dr Kazimierz Waluch

Jan Bielecki

Jadwiga Iwanowska

Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Stany nadzwyczajne w Rzeczypospolitej Polskiej

Klasa / czas trwania lekcji

III liceum/IV technikum – 45 minut

Cel ogólny (główny):

- Uświadomienie znaczenia wprowadzenia w Rzeczypospolitej Polskiej stanów wyższej konieczności w sytuacjach szczególnych zagrożeń dla zdrowia i życia społeczeństwa.

Cele operacyjne (szczegółowe). Uczeń:

- wyjaśnia pojęcia: *stan nadzwyczajny; stan wojenny, stan wyjątkowy, stan klęski żywiołowej*;
- przedstawia rodzaje stanów nadzwyczajnych w Rzeczypospolitej Polskiej;
- przedstawia warunki wprowadzania poszczególnych stanów nadzwyczajnych;
- wyjaśnia zakres ograniczeń w uprawnieniach organów władzy oraz prawach obywatelskich w trakcie wprowadzenia stanów nadzwyczajnych.

Metody/techniki/formy pracy

Metody podające: wykład, rozmowa nauczająca.

Metody kształtujące umiejętności wartościowania i zapisu informacji: mapa mentalna.

Praca z tekstem źródłowym.

Środki dydaktyczne

Podręcznik, teksty źródłowe, infografika, internet

Opis przebiegu lekcji

- A. Nauczyciel zapoznaje uczniów z tematem i celami lekcji oraz formami pracy.
- B. Nauczyciel przedstawia rodzaje stanów nadzwyczajnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz warunki ich wprowadzania.
- C. Nauczyciel prowadzi z uczniami rozmowę nauczającą na temat zasadności ograniczeń uprawnień organów władzy i zakresu wolności i praw obywatelskich w sytuacjach wprowadzenia danego stanu nadzwyczajnego. +
- D. Uczniowie opracowują w trzech zespołach wzory schematów infografik (mapy myśli) dla poszczególnych rodzajów stanów nadzwyczajnych w Rzeczypospolitej Polskiej:
 - stan wojenny;
 - stan wyjątkowy;
 - stan klęski żywiołowej.

- E. Uczniowie szczególnie uzdolnieni w ramach pracy domowej opracowują infografikę dla wybranego stanu nadzwyczajnego.

Komentarz metodyczny

W scenariuszu zostały ujęte dodatkowe treści nauczania (zaznaczone znakiem „+”), stanowiące propozycję uzupełnienia wymagań szczegółowych podstawy programowej.

Lekcja powinna się odbywać w pracowni przedmiotowej w czasie 45 minut.

Zaproponowane w ramach lekcji metody nauczania kształcą u uczniów określone umiejętności oczekiwane na współczesnym rynku pracy oraz kompetencje kluczowe:

- pozyskiwania, gromadzenia, porządkowania i analizowania informacji;
- wyszukiwania i interpretowania stosownych przepisów prawnych;
- określania przyczyn i przewidywania skutków wybranych problemów życia publicznego;
- rozpoznawania potrzeb innych ludzi;
- opracowywania i prezentowania informacji o życiu społecznym, w tym publicznym – z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej;
- kreatywnego myślenia;
- wymiany poglądów;
- aktywnego słuchania innych.

Nauczyciel oceniając uczniów powinien uwzględnić następujące kryteria oceny: rzetelność w pozyskiwaniu materiałów źródłowych, w tym przepisów prawa; wnikliwość rozważania zagadnienia; dobór i rzeczowość argumentów i ocen; kreatywność i wartościowość opracowanych materiałów.

Przykładowe działania, które nauczyciel powinien uwzględnić w pracy z uczniami o **specjalnych potrzebach edukacyjnych** zostały przedstawione w autorskim programie nauczania pt. *Człowiek w świecie współczesnym*.